

Hírsugár

86.

**Az ELFT
Sugárvédelmi Szakosztályának
tájékoztatója**

86. szám

2021. május

Hírsugár

Az ELFT Sugárvédelmi Szakosztályának tájékoztatója

86. szám (2021. május)

ISSN 1417-8257

Felelős kiadó: Pesznyák Csilla, a Szakcsoport elnöke

Szerkesztők: C. Szabó István (felelős szerkesztő), Deme Sándor és Déri Zsolt

A Szakosztály honlapja: <http://elftsv.hu/>.

A Sugárvédelem c. on-line folyóirat honlapja: <http://elftsv.hu/svonline/>

Facebook oldal: <https://www.facebook.com/elftsv>

A tartalom

EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKCSOPORT 2021. FEBRUÁR 3-I VEZETŐSÉGI EGYEZTETÉSÉRŐL	4
EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKCSOPORT 2021. ÁPRILIS 7-I VEZETŐSÉGI EGYEZTETÉSÉRŐL	7
KÖRLEVÉL.....	11
A JELÖLŐBIZOTTSÁG HÍREI.....	13
A JELÖLŐBIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY VEZETŐSÉGÉBE JELÖLTEKRŐL	15
IRPA 15. KÖZGYŰLÉS	20
SUGÁRVÉDELMI OKTATÁS.....	23

A szerkesztést 2021.04.29-én zártuk le.

A Hírsugárba szánt cikkeket, híreket a felelős szerkesztőnek kérjük beküldeni cszi@t-online.hu

A Hírsugár összes eddigi száma és az aktuális szerzői indexe a Szakosztályt honlapján található

Rajzok: Déri Zsolt

Aki friss sugárvédelmi híreket szeretne kör e-mailben kapni, kérését Katona Tündének e-mailben jelezze (Katona@haea.gov.hu). Közzététel kéréssel szintén hozzá lehet fordulni.

Postázási cím változását kérjük a következő címekre egyidejűleg bejelenteni:

ELFT Titkárság <elft@elft.hu>, C. Szabó István <cszi@t-online.hu>

Herman Attila <hermana@npp.hu>

EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKCSOPORT 2021. FEBRUÁR 3-I VEZETŐSÉGI EGYEZTETÉSRŐL

A járványhelyzet miatt a vezetőség 2021. február 3-án online vezetőségi ülést tartott.

Résztevők: Antus Andrea, Bujtás Tibor, Déri Zsolt, Katona Tünde, Pázmándi Tamás, Pesznyák Csilla, Petrányi János, C. Szabó István, Szűcs László és Taba Gabriella vezetőségi tagok, Deme Sándor, Elek Richárd, Pónya Melinda, Soós Hajnalka és Solymosi József állandó meghívottak.

Kimentette magát: Vincze Árpád.

A vezetőség a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. Tájékoztató a legutóbbi vezetőségi egyeztetés óta történt fontosabb eseményekről

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

- Elkészült az IRPA2022 videó.
- Pozitív visszajelzések érkeztek a decemberi online továbbképzésről. Antus Andrea hozzátette, hogy a 2020. decemberi online továbbképzésről készült oklevelet megkapták azok a résztvevők, akik ezt igényelték.

2. Vezetőségválasztás - 2021

Előterjesztő: Antus Andrea

- A 2021. évi vezetőségválasztás lebonyolításhoz jelölőbizottság felállítása szükséges.

A beérkezett javaslatok alapján a Sugárvédelmi Szakcsoport vezetősége szavazott a jelölőbizottsági tagokról. A szavazás alapján meghozott döntés értelmében a vezetőség jelölőbizottsági tagnak kéri fel a következő tagtársainkat:

Ballay László, Bárdosi Gyöngyi, Deme Sándor, Kerekes Andor és Solymosi József.

A Szakcsoport vezetősége nevében a jelölőbizottsági tagoknak Antus Andrea e-mail-ben küld felkérést.

- A vezetőségválasztásra várhatóan az ősze tervezett XLVI. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam keretében összehívandó taggyűlésen kerülne sor. Amennyiben a járványhelyzet nem teszi lehetővé az élő taggyűlés összehívását, meg kell vizsgálni az online szavazás lehetőségeit, a kereteket egyeztetve az ELFT vezetőségével.
- Jelenleg az őszi továbbképzés időpontjával tud számolni a vezetőség. Ezt figyelembe véve a tagságtól várt jelölések beérkezési határideje:

2021. május 25.

A Jelölőbizottság 2021. június 10-ig összegezi a beérkezett jelöléseket és állítja fel a jelöltek előzetes listáját.

- Pesznyák Csilla kérte az ELFT Titkárságot, hogy a vezetőségválasztásról, tisztújításról készítsen egy összefoglalót.

5. IRPA ügyek

Előterjesztő: Petrányi János

- 2021. januárban megtartották az IRPA15 online konferenciát, amelyen Jakab Dorottya, Pázmándi Tamás, Pesznyák Csilla és Petrányi János vett részt.
- Az IRPA közgyűlésre is a 2021 januári online kongresszus keretében került sor, amelyen Pázmándi Tamás képviselte a Sugárvédelmi Szakcsoportot. A közgyűlésen elhangzottakról, az ott meghozott döntésekről a Hírsugár 86. számába készül összefoglaló.
- IRPA 2022-vel kapcsolatban Petrányi János a következőkről számolt be:
  - Az IRPA15-ön népszerűsítettük a 2022-ben Budapesten megrendezendő kongresszust. Virtuális standdal vettünk részt, sokan látták a videót és nyitották meg a kongresszust hirdető kiadványt.
  - Elkészült a szponzori kiadvány első verziója. Ezt a kiadványt fogják a potenciális támogatóknak kiküldeni.
  - Hamarosan megnyitják a regisztrációs felületet az IRPA 2022-re való jelentkezéshez.
  - Petrányi János kérte a vezetőség tagjainak a segítségét, hogy kongresszus során szervezett technikai látogatások lehetséges helyszíneihez a látogatás lebonyolításában közreműködő kapcsolattartó személy elérhetőségét küldjék meg számára.

6. Hírsugár

Előterjesztő: C. Szabó István

- Kiadásra került a HS 85. száma.
- A HS 86. száma a következő anyagokat gyűjti össze:
  - Emlékeztető a 2021. február 3-i vezetőségi ülésről,
  - Vincze Árpád névjegye,
  - IRPA-val kapcsolatos összefoglaló - Petrányi János, Pázmándi Tamás,
  - Tájékoztató a vezetőségválasztásról – ELFT Titkárság, Pónya Melinda,
  - Tájékoztató a 2021. évi ELFT tagdíjról.
- 25 éves a Hírsugár
  - A 87. szám Jubileumi szám lesz. Tervezett tartalma a következő:
  - Az első megjelenéskor regnáló elnök, Rónaky József elnöki köszöntője,
  - Az elmúlt 25 év vezetőségi tagjainak és állandó meghívottjainak névsora,
  - Hogy születik a Hírsugár? – C. Szabó István, Deme Sándor, Déri Zsolt és Herman Attila cikke,

- Déri Zsolt rajzai – Előzetes szelekciót követően a tagság által kiválasztott 5 rajz,
- Névjegy + És azóta? címmel cikkösszeállítás– 24 olyan személy felkérése, akik korábban Névjegy cikket írtak.

A szám terjedelme várhatóan a szokásos terjedelem duplája lesz.

7. SV-online

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

- A Sugárvédelmi Nívódíj pályázat nyertesei közül Manga László cikke megjelent.
- A többi Nívódíjas pályázó cikke a bírálóknál van.
- Várható további cikk:
  - Pulzált neutronok dózisteljesítményének mérése

8. Egyebek

- A tagság részére körlevélben kell kiküldeni a Tájékoztatót az ELFT 2021. évi tagdíjáról.

A következő vezetőségi ülés tervezett időpontja:

2021. április 7.

A további tervezett vezetőségi ülés időpontok 2021-ben:

2021. június 2.

2021. szeptember 1. (a továbbképzés időpontjához igazodik)

2021. november 3.

2021. december 1. (egyben az évzáró rendezvény is)

A következő rendezvények időpontja:

- Sugárvédelmi szakcsoport XLVI. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam – Tervezett időpont:

2021. szeptember 7–9.

- 2022. május 30 – június 3. – IRPA Budapest, Kongresszusi Központ

EMLÉKEZTETŐ AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKCSOPORT 2021. ÁPRILIS 7-I VEZETŐSÉGI EGYEZTETÉSRŐL

A járványhelyzet miatt a vezetőség 2021. április 7-én online vezetőségi ülést tartott.

Résztevők: Antus Andrea, Bujtás Tibor, Déri Zsolt, Katona Tünde, Pesznyák Csilla, Petrányi János, C. Szabó István, és Taba Gabriella vezetőségi tagok, Deme Sándor, Elek Richárd, Solymosi József, Pónya Melinda és Soós Hajnalka állandó meghívottak.

Kimentette magát: Pázmándi Tamás, Szűcs László és Vincze Árpád.

A vezetőség határozatképes, a következő napirendi pontokat tárgyalta:

1. Tájékoztató a legutóbbi vezetőségi egyeztetés óta történt fontosabb eseményekről

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

- Pesznyák Csilla jelezte, hogy a 2021. szeptemberi továbbképzésre tervezett vezetőségválasztás a COVID járvány miatt továbbra is bizonytalanra teszi a személyes részvételű választási esemény lebonyolítását, de jelenleg az ELFT alapszabályában nincsenek rögzítve az online szavazás feltételei, követelményei.
- Pónya Melinda elmondta, hogy az ELFT elnöksége jövő héten tartja vezetőségi ülését, ahol ez a kérdés is napirenden lesz, így az ülés után tudnak majd erről tájékoztatást adni.

2. A Jelölő bizottság tevékenysége

Előterjesztő: Solymosi József

- Solymosi József elmondta, hogy a Jelölőbizottság megkezdte munkáját. Már érkezett néhány jelölés a vezetőségi tagokra, tisztségviselőkre.

A Jelölőbizottság továbbra is várja 2021. május 25-ig a jelöléseket.

3. IRPA ügyek

Előterjesztő: Petrányi János

- Az IRPA 2022 helyi szervezőbizottsága ülését a vezetőségi ülést követően 14:30-kor tartja.
- Petrányi János beszámolt róla, hogy felvette az IRPA szervezetek vezetőivel a kapcsolatot, annak érdekében, hogy az IRPA 2022 publikálása, minél szélesebb körben való hirdetése érdekében biztosítsanak, illetve javasoljanak olyan felületeket, ahol a saját szervezetük, országuk sugárvédelem iránt érdeklődő szakembereihez a kongresszus híre el tud jutni.
- A 2021. januári online kongresszus keretében megtartott IRPA közgyűlés emlékeztetője megérkezett. Ennek lefordított változatát jelenleg Pázmándi Tamás, a közgyűlés résztvevője átnézi, és ezt követően bekerülhet a Hírsugár 86. számába.

- Az IRPA 2022 programjába beillesztett szakmai látogatások lehetséges helyszínei felé a megkeresések kimentek, folynak az egyeztetések és néhány helyről (pl. az osztrák partnerektől) már a pozitív visszajelzések is megérkeztek.

4. Hírsugár

Előterjesztő: C. Szabó István

- HS 86. szám a következőkkel még kiegészül és várhatóan április végén terjeszthető lesz:
  - Emlékeztető a 2021. április 7-i vezetőségi egyeztetésről.
  - A januári IRPA közgyűlés emlékeztetője.
  - Cikk az online sugárvédelmi oktatás tapasztalatairól, - ha a szerzők el tudják készíteni.
- HS 87. száma jubileumi szám, amelynek zárásához a következők hiányoznak:
  - A Névjegy+ írásra felkért szerzők közül még 3-4 kolléga írását várják.
  - Hogy készül a Hírsugár című cikkhez még a héten kiegészítés fog érkezni. Ezzel összeáll a Hírsugár 25. éves jubileumát ünneplő 87. szám, ami a 86. szám kiadásához igazítottan szintén terjeszthető lesz.

5. SV-online

Előterjesztő: Pesznyák Csilla

- Pesznyák Csilla elmondta, hogy a 2021. év 1. számában már 5 cikk jelent meg. Még tervezetten a közeljövőben a következő cikkek fognak megjelenni:
  - Hajdú Dávid: Betonok felaktiválódásának kísérleti- és szimulációs vizsgálata az Európai Neutronkutató Központ (ESS) sugárvédelmi tervezéséhez című, a betonminták neutronok hatására történő felaktiválásával foglalkozó cikket fog küldeni,
  - Homoki Zsolt Nívódíjas pályázó cikke az Épületek sugáregészségügyi értékelésének módszere címmel a bírálók jóváhagyását követően hamarosan megjelenik.
- Antus Andrea hozzátette, hogy a főszerkesztő kérése alapján az SV-online-ban megjelent cikkekről a továbbiakban körlevélben tájékoztatást küldünk a tagságnak.

6. Online sugárvédelmi oktatás tapasztalatai

Előterjesztő: Antus Andrea

- Az elmúlt időszak a sugárvédelmi oktatás terén is jelentős változásokat, a folyamatos képzések lebonyolítása rugalmasabb hozzáállást kívánt. A sugárvédelmi online oktatások kihívásairól, tapasztalatairól hasznos lenne megkérdezni azokat a kollégákat, akik az online képzések aktív szervezői. Deme Sándor javasolta, hogy tapasztalataikról a Hírsugárban jelenjen meg cikk a témában. A cikkek megírására Kadenczkiné Havas Sonját és Kristóf Krisztinát kéri fel.

7. Sugárvédelmi helyesírási gyűjtemény

Előterjesztő: Elek Richárd

- A hazai sugárvédelmi nyelvhasználat fejlődése érdekében hasznos lenne egy sugárvédelmi helyesírási gyűjtemény összeállítása.
- Elek Richárd vállalta a vezetését annak a munkacsoportnak, amelyik a kiadvány kidolgozására hivatott. A közreműködésre eddig Deme Sándor, Porubszky Tamás és Pázmándi Tamás bólintott rá. A kiadvány a Hírsugár egy külön száma is lehet, illetve a folyamatos elérhetőség biztosítása érdekében a Sugárvédelmi Szakcsoport honlapján is megjelentetjük. Az első verzió várhatóan a nyár végére áll össze és az MTA Nyelvtudományi Intézetét megkeresve, véleményét kikérve ölt végleges formát.

8. Weboldal tárhely előfizetés

Előterjesztő: Petrányi János

- Petrányi János jelezte, hogy a Sugárvédelmi Szakcsoport weboldal és domain név szolgáltatójától levél érkezett, amelyben jelezték, hogy az előfizetési időszak lejár. A megújítás fizetési határideje: 2021. ápr. 22.
- ELFT Titkárság ismertette a szolgáltató által jelzett árat és Pónya Melinda elmondta, hogy más szakosztályok szolgáltatói is hasonló, esetenként magasabb díjszabással számolnak. Véleményük szerint az ár reális, elfogadható. Petrányi János hozzátette, hogy a szolgáltatóval nincsenek problémák.

A vezetőség a tárhely és a domain név jelenlegi szolgáltatójával való előfizetés megújítása mellett döntött.

9. Egyebek

- Beltéri radon-koncentrációk értékelésének módszere – Homoki Zsolt kérése

A Sugárvédelmi Szakcsoport vezetőségét e-mail-ben kereste meg Homoki Zsolt tagtársunk, aki levelében rámutatott, hogy az épületekben végzett sugáregészségügyi célú mérések végrehajtására vonatkozóan nincs egységes metodika, nem kidolgozott a beltéri radon-koncentrációk értékelésének módszere és szükség lenne ezeknek irányadó keretbe foglalására, egy útmutató formájában.

Az útmutató kidolgozásában, bevezetésében kérte a Sugárvédelmi Szakcsoport támogatását.

A Szakcsoport vezetősége egyetért azzal, hogy a lakótéri környezet radon-koncentráció mérése, a mérési eredmények értékelés jelenleg teljesen szabályozatlan terület, nincs egyértelműen kijelölt hatóság, és követendő eljárás vagy útmutató sem került kidolgozásra a mérési módszerekre és a sugárterhelés értékelésére. Az útmutató kidolgozása nem a Sugárvédelmi Szakcsoport hatásköre. Elsősorban azt az illetékes hatóságot kellene megtalálni, amely a témában a szabályozási háttér kialakítását szorgalmazza, szorgalmazhatja és ezen belül a mérési módszertant, az eredmények értékelésének mikéntjét

útmutatóba foglalja/foglaltatja.

A beltéri radon mérés kérdésének összetettségét figyelembe véve javasoljuk, hogy a sugárvédelmi továbbképzés keretében, a témában tevékenykedő szakemberek meghívásával kerekasztal beszélgetésre kerüljön sor, ahol a résztvevők és a hallgatóság megismerheti a mérések végrehajtásában, az eredmények kiértékelésében, az intézkedések meghatározásában rejlő buktatókat, hibákat. Természetesen a témát, kerekasztal beszélgetés lehetőségét a következő továbbképzés programjának kialakítása során figyelembe vesszük.

- IRPA16 szervező bizottságba levelező tag jelölés

Antus Andrea elmondta, hogy a 2024-ben tartandó IRPA16 konferencia rendezői levélben keresték meg a Szakcsoportot és kértek jelöltet a konferencia szervezőbizottságába. (Hi.: 2021. április 30.)

A vezetőség döntése alapján a Sugárvédelmi Szakcsoport jelöltje Petrányi János lesz, aki a konferencia szervezőbizottságában tevékenykedve kölcsönösen át tudja adni és a bizottsági tagoktól át tudja venni a nemzetközi sugárvédelmi konferencia szervezési tapasztalatait.

- A „Sugárvédelmi Szakosztály” megnevezés használatának pontos kezdő dátuma.

A 2021/01. számú körlevélben már jeleztük a tagság felé, hogy a Sugárvédelmi Szakcsoport neve módosul és Sugárvédelmi Szakosztályként működik tovább. Az új névhasználat kezdete 2021. május 1. (Az angol elnevezésben a Section helyett Divisiont javasol az ELFT elnöke. A szerkesztő)

Ennek megfelelően a honlapon is el kell végezni a név módosítását 2021. április végén.

- Az e-mail-en küldött körlevelek kapcsán az „évszám”/„futó sorszám” formátum alkalmazásával könnyítjük meg a korábbi körlevélre való pontos hivatkozást.

A következő vezetőségi ülés tervezett időpontja:

2021. június 2.

A további tervezett vezetőségi ülés időpontok 2021-ben:

2021. szeptember 1. (a továbbképzés időpontjához igazodik)

2021. november 3.

2021. december 1. (egyben az évszáró rendezvény is)

A következő rendezvények időpontja:

- Sugárvédelmi Szakosztály XLVI. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam – tervezett időpont:
2021. szeptember 7–9.
- 2022. május 30–június 3. – IRPA Budapest, Kongresszusi Központ

KÖRLEVÉL

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport vezetősége nevében néhány aktuális témáról szeretnénk ebben a körlevélben tájékoztatást küldeni.

Sugárvédelmi Szakosztályá alakulás

Az ELFT Alapszabálya alapján:

„Azokon a szakterületeken, ahol a szakosztály jelenleg egyetlen szakcsoportból áll, a szakcsoport szervezeti egységként 2021-ben megszűnik. (Vagyis átneveződik szakosztályá.) Attól kezdve ezeknek a szakcsoportoknak minden feladatát és jogosítványát az illetékes szakosztály veszi át. Ezeknél a szakosztályoknál az egyetlen szakcsoport vezetősége látja el a szakosztály vezetőségének feladatait.”

A Sugárvédelmi Szakcsoport megnevezése 2021-től Sugárvédelmi Szakosztály.

Vezetőség választás 2021-ben

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2021-ben tartja tisztújító küldöttgyűlését. A Társulat szándéka szerint az egyes szakcsoportok, szakosztályok tisztségviselőinek megválasztását az ELFT tisztújításának évéhez szeretnék igazítani. A Társulat alapszabályához igazodva a sugárvédelmi Szakcsoport/Szakosztály 2019-ben megválasztott vezetőségének mandátuma csak a 2021-ben megtartandó vezetőségválasztásig marad fent. Ezen elvárást követve az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportjának ebben az évben (2021) új vezetőséget kell választania.

A vezetőség 2021. február 3-i ülésén hozott döntés alapján felkérte a Jelölőbizottság tagjait a választással kapcsolatos feladatok ellátására. A Jelölőbizottság megkezdte munkáját és a jelen körlevélhez mellékelt Választási tájékoztatóban **javaslattételre kéri fel a Szakcsoport tagjait Szakcsoport elnök, titkár és vezetőségi tag tisztségre alkalmas személyek kiválasztásához és a jelöltlista összeállításához.**

Ahogy az a Választási tájékoztatóban is olvasható, ahhoz, hogy valaki választó és választható legyen elengedhetetlen a tagság megléte mellett a tagsági díj befizetése.

ELFT 2021. évi tagdíj

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Elnöksége meghatározta 2021. évi tagdíj összegét. A 2021. évre vonatkozó tagdíj összege a 2020. évhez képest nem változott.

Kérünk minden tagtársat, hogy az itt mellékelt tájékoztató alapján ne feledkezzen meg a 2021. évi tagdíj befizetéséről.

Azon kollégák, akik nem tagjai a társulatnak, a honlapon található tagfelvételi

kérdőív (Társulati tagfelvétel – Eötvös Loránd Fizikai Társulat (elft.hu) kitöltésével kérhetik a felvételt a Társulatba.

Az elmúlt évhez hasonlóan, idén is igyekszünk folyamatosan körlevélben is tájékoztatást adnia rendezvényekről, aktualításokról. Ahhoz, hogy ezek a körlevelek mindenkire eljussanak, kérjük az e-mail címbe bekövetkezett változásokat az ELFT Titkárság (elft@elft.hu) felé jelezzék.

Baráti üdvözlettel:

Antus Andrea
a Sugárvédelmi Szakcsoport titkára

A JELÖLŐBIZOTTSÁG HÍREI

VÁLASZTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport vezetőségének és tagságának

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 2021-ben tartja tisztújító küldöttgyűlését. A Társulat szándéka szerint az egyes szakcsoportok, szakosztályok tisztségviselőinek megválasztását az ELFT tisztújításának évéhez szeretnék igazítani. Ezen elvárást követve az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportjának ebben az évben (2021) új vezetőséget kell választania.

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport vezetőségének felkérésére a következő választás előkészítésére Jelölőbizottság felállítására került sor.

A Jelölőbizottság tagjai

Név	E-mail	Telefon
Ballay László	l.ballay@t-online.hu	+36 30 922 0151
Bárdosi Gyöngyi	bardosig@npp.hu	+36 20 952 2314
Deme Sándor	deme@aeki.kfki.hu	+36 30 398 1040
Kerekes Andor	andor.kerekes50@gmail.com	+36 30 911 2043
Solymosi József	solymosi.jozsef@uni-nke.hu	+36 30 931 3474

A Jelölőbizottság 2021.február 5-én megalakult, amikor megválasztotta elnökét és titkárát, valamint, meghatározta ügyrendjét.

A Jelölőbizottság elnöke: Solymosi József

A Jelölőbizottság titkára: Bárdosi Gyöngyi

A Jelölőbizottság javaslattételre kéri fel a Szakcsoport tagjait Szakcsoport elnök, titkár és vezetőségi tag tisztségre alkalmas személyek kiválasztásához és a jelöltlista összeállításához.

Kérjük, hogy javasolt személyek nevét, 8-10 soros indoklással – **2021. május 25-ig** juttassák el a Jelölőbizottság titkárának e-mail címére (bardosig@npp.hu).

Kérjük, hogy a javasolt személyeknél vegyék figyelembe a következőket:

- A szakterületek a lehető legszélesebb körben képviselve legyenek a vezetőségben.
- Ne legyen egy-egy szakma, szakterület felé eltolódás.
- Lehetőség szerint, új szakterületek is jelenjenek meg a vezetőségben.
- A fiatalítás, a vezetőségi tagok egy részének esetleges cseréje mellett fontos a jól működő csapat megőrzése is.
- A jelölt a jelöltség feltételeként vállalja a jelölésben szereplő feladatot (elnök,

titkár, vezetőségi tag). Fontos, hogy a javaslat tételkor a javaslattevő alkalmasnak ítélje a megnevezett tagtársát az elnöki, a titkári feladatok ellátására, vagy a vezetőségi tagságra.

A jelöltek listáját a Jelölőbizottság a Szakcsoport honlapján közzéteszi, és a listát minden új javaslatkor, de legfeljebb hetente frissíti.

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) alapján kiemeltünk néhány, a jelöltállítást meghatározó szabályt:

"7. A VEZETŐSÉG ÉS A TISZTSÉGVISELŐK VÁLASZTÁSÁNAK RENDJE

a) Szakcsoport elnöke és titkára. Elnöknek és titkárnak kizárólag olyan személy választható, aki legalább öt éve tagja a Szakcsoportnak. A szakcsoport elnöke és titkára ugyanarra a funkcióra a közvetlenül következő négy éves ciklusra egyszer újraválasztható. Az elnököt és/vagy a titkárt taggyűlés vagy szükség esetén a rendkívüli taggyűlés választja meg. Személyeikre javaslatot a jelölőbizottság vagy a Szakcsoport bármely tagja tehet. A javasolt személy akkor válik jelöltté, ha a nyilatkozik arról, hogy a jelölést elvállalja és a taggyűlésen jelenlévők többsége egyetért a jelöléssel.

b) Szakcsoport vezetősége A vezetőségbe kizárólag olyan személy választható meg, aki legalább 3 éve tagja a Szakcsoportnak. A vezetőség tagjaira javaslatot a jelölőbizottság, illetve a Szakcsoport bármely tagja tehet. A javasolt személy akkor válik jelöltté, ha nyilatkozik arról, hogy a jelölést elvállalja, és a taggyűlésen szavazati joggal jelenlévők többsége egyetért a jelöléssel. A jelölőbizottság 10–14 jelöltet javasolhat. A jelölőbizottság jelöltjei között saját tagjai nem lehetnek."

A tisztújító taggyűlés tervezett időpontja: 2021. szeptember 07-09.

A honlapon <https://elftsv.hu> megtalálható a Szakcsoport SZMSZ-e és a jelenlegi vezetőség névsora is.

Megjegyezzük, hogy a taggyűlésen a tagnévsorban csak azok szerepelnek, akik legalább 2019-ig évi tagdíjat befizették. Kérjük a tagságot, hogy a vezetőségválasztó taggyűlés előtt fizessék be az esetlegesen elmaradt tagdíjat. Ahhoz, hogy valaki választó és választható legyen elengedhetetlen a tagság megléte mellett a tagsági díj befizetése.

Várjuk a javaslatokat!

Bárdosi Gyöngyi
a Jelölőbizottság titkára

A JELÖLŐBIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA AZ ELFT SUGÁRVÉDELMI SZAKOSZTÁLY VEZETŐSÉGÉBE JELÖLTEKRŐL

1. szám

Előjáróban felhívjuk a tisztelt tagtársak figyelmét, hogy az ELFT elnökségi határozata szerint a Sugárvédelmi Szakcsoportunk 2021. évben Szakosztályra neveződik át (lásd a Szakcsoport 2021/01. Körlevelét).

Az ELFT Titkársága és a Szakcsoport vezetősége egyetértő véleménye szerint a Szakosztály elnevezés használatának kezdő dátuma 2021. május 1.

A vezetőségválasztásra várhatóan az őszre tervezett XLVI. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam keretében összehívandó taggyűlésen kerül sor. A Tanfolyam tervezett időpontja: 2021. szeptember 7–9.

Amennyiben a járványhelyzet nem teszi lehetővé a személyes részvételű taggyűlés összehívását, az ELFT vezetőségével egyeztetett keretek között az online szavazás lehetőségeit kell megvizsgálni.

Ezen tájékoztató mellékletében közreadjuk a jelenlegi vezetőségből azoknak a jelölését a Sugárvédelmi Szakosztály vezetőségébe, akik elfogadták a jelölést.

A Jelölőbizottság a továbbiakban egyéni javaslatlételre kéri fel a Szakosztály tagjait Szakosztály elnök, titkár és vezetőségi tag tisztségre alkalmas személyek kiválasztásához és a jelöltlista kiegészítéséhez.

Kérjük, hogy a javasolt személyek nevét 8-10 soros indoklással – **2021. május 25-ig** juttassák el a Jelölőbizottság titkárának e-mail címére (bardosig@npp.hu).

Budapest, 2021. április 28.

A Jelölőbizottság nevében

Solymosi József

a JB elnöke

Melléklet

2021. évi ELFT Sugárvédelmi Szakosztály vezetőségi jelöltek

Ssz.	Név	Feladatkör	Munkáltató	Mikor vállalta a jelölést?	ELFT tagság kezdete	Ki és mikor javasolta a csatolt indoklással?
1	Pesznyák Csilla	elnök	OOI; BME NTI	2021.04.19.	1997	JB 2021.04.26.
2	Antus Andrea	titkár	MVM PA Zrt	2021.04.19.	2003	JB 2021.04.26.
3	Bujtás Tibor	tag	MVM PA Zrt.	2021.04.26.	2000	JB 2021.04.26.
4	Déri Zsolt	tag	OAH	2021.04.19.	1990	JB 2021.04.26.
5	Elek Richárd	tag	NNK	2021.04.19.	2009	JB 2021.04.26.
6	Katona Tünde	tag	OAH	2021.04.19.	2007	JB 2021.04.26.
7	Kristóf Krisztina	tag	SOMOS Kft.	2021.04.18.	2008	JB 2021.04.26.
8	Petrányi János	tag	GAMMA Művek Zrt.	2021.04.20.	2008	JB 2021.04.26.
9	C.Szabó István	tag	MVM PA Zrt.(nyugdíjas)	2021.04.26.	1994	JB 2021.04.26.
10	Szűcs László	tag	BFKH	2021.04.19.	1986	JB 2021.04.26.
11	Taba Gabriella	tag	Semmelweis E.	2021.04.19.	2015	JB 2021.04.26.

A Jelölőbizottság indoklása a táblázat sorrendjében:

1. Pesznyák Csilla (elnök)

Okleveles fizikus, orvosbiológiai mérnök, 2010-ben PhD fokozatot szerzett a Semmelweis Egyetem Elméleti orvostudomány doktori iskolában.

1995-től orvosi fizikusként dolgozik a sugárterápiában, 2011-től az Országos Onkológiai Intézetben, 2019-től sugárvédelmi szolgálatvezető. Sugárvédelmi és orvosi fizikus szakértő. Mellékállásban 2009-től a BME NTI egyetemi docense, felelős a fizikus MSc, orvosi fizika specializáció szervezéséért, illetve tárgyfelelőse több tantárgynak. 2012–2016 között a Magyar Orvostudományi Társaság elnöke volt. Az ENEN irányító bizottsági tagja 2018-tól, illetve alelnöke 2020-tól.

A Szakcsoport tagja 1997 óta, 2015–2019 között vezetőségi tagja, 2019-től elnöke. A Sugárvédelmi online szerkesztője 2016-óta.

2. Antus Andrea (titkár)

1992 óta dolgozik a Paksi Atomerőműben. A radioaktív hulladék-kezelési technológiák üzemeltetése és a szilárd hulladékok gamma-spektrometriai minősítése területén szerzett szakmai tapasztalatot. A hulladékkezelési technológiák létesítési projektjében beruházó mérnöki feladatokat látott el.

2000-től tevékenységi körébe tartoznak: a Sugárvédelmi Szolgálat munkájának vezetése, a sugárvédelmi előírások kidolgozásával kapcsolatos feladatok, a hatósági kapcsolattartás és a sugárvédelmi területet érintő események kivizsgálása. 2017-től átfogó sugárvédelmi tanfolyamokon oktatóként működik közre.

A Szakcsoportnak 2003 óta tagja, 2019-től a titkára.

3. Bujtás Tibor (tag)

Vegyésszámológiai diplomát 1994-ben a Veszprémi Egyetemen, környezetvédelmi szakmérnöki diplomát 1998-ban a BME-n, PhD fokozatot 2007-ben a ZMNE-n szerzett.

1998-tól az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.-nél dolgozik, mint sugárvédelmi mérnök, majd üzemvezető, osztályvezető, jelenleg főosztályvezető beosztásban. 2007-től az MTA köztestületi tagja, az MTA Nukleáris Környezetanalitikai és Izotópalkalmazási Munkabizottságainak tagja. Az ISOE magyarországi koordinátora, az IRPA magyarországi delegáltja. Tagja az IRPA22 kongresszus szervező bizottságának.

2003-tól 2007-ig a Szakcsoport vezetőségi tagja, 2007-től 2011-ig a titkára, 2011-től 2019-ig az elnöke, 2019-től pedig ismét a vezetőség tagja.

4. Déri Zsolt (tag)

Déri Zsolt fizikus, 1988 óta foglalkozik sugárvédelemmel, először a sugaras munkahelyek ellenőréként a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei ÁNTSZ-nél dolgozott. 1999-ben az OSSKI-ba került a Lakossági Sugárvédelmi Osztályra, ahol a lakosság sugárterhelésének becslése érdekében környezeti sugárvédelmi méréseket végzett. 2005-ben családi okok miatt Budapestről visszaköltözött Miskolcra, ahol ismét az ÁNTSZ-nél dolgozott az ERMAH laboratórium vezetőjeként. A hazai sugárvédelem 2016-os átalakítását követően 2016. január 15-től regionális ellenőrként az OAH munkatársa.

1990 óta szakcsoport tag, 2003 óta vezetőségi tag, 25 éve a Hírsugár egyik szerkesztője.

5. Elek Richárd (tag)

Elek Richárd több mint 10 éve van a sugárvédelmi szakmában, az OSSKI (jelenleg NNK) munkatársaként. Eleinte a röntgenberendezések átvételi vizsgálataival foglalkozott. Villamosmérnökként került az OSSKI-ba, ottani munkája mellett végezte el az (orvosi) fizikus szakot a Műegyetemen 2012-ben.

Később az Országos Személyi Dozimetriai Szolgálatban (OSZDSZ) tevékenykedett, jelenleg a Szolgálat vezetője. Szakmai munkája teljes egészében a sugárvédelemhez kötődik. Az elmúlt egy évben az online kapcsolat ismerőjeként sokat segített online rendezvényeink szervezésében.

2009 óta az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport aktív tagja, 2015–2019 között vezetőségi tagja volt, azóta a vezetőség állandó meghívottja.

6. Katona Tünde (tag)

20 éves tapasztalattal rendelkezik az atomenergia békés célú hazai alkalmazásának területén. Diplomáját és PhD fokozatát is a Veszprémi (későbbi Pannon) Egyetemen szerezte, radioökológia szakterületen.

2005-től az MTA Izotópkutató Intézetben dolgozott kutatóként, 2009 óta pedig az Országos Atomenergia Hivatal munkatársa. Több szakmai területen is bizonyította rátermettségét és szakmai felkészültségét. Magyarországot számos, a NAÜ és az EU szakmai szervezetben és bizottságban képviseli, rendszeresen dolgozik nemzetközi szakértőként. Az innovációért és technológiáért felelős miniszter 2021-ben Prometheus-díjjal tüntette ki.

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportnak 10 éve vezetőségi tagja.

7. Kristóf Krisztina (tag)

Kristóf Krisztina környezetgazdálkodási mérnök-tanári oklevelét 2005-ben szerezte meg a Szent István Egyetemen. Első munkahelye is a Szent István Egyetem lett, ahol 2004–2018 között dolgozott, ahol sugárvédelmet is oktatott, sokat tett azért, hogy az egyetemen sugázmérő laboratóriumot hozzon létre.

2018–2019-ben az ELTE munkatársa. 2019 szeptemberétől a Somos Környezetvédelmi Kft. alkalmazottja, a minőségirányítási vezetője. A Somos Alapítvány Kuratóriumi tagjaként a sugárvédelmi oktatás területén szervezőként, előadóként és vizsgáztatóként dolgozik.

2008 óta Szakcsoportunk tagja, 2011–2015 között vezetőségi tag volt.

8. Petrányi János (tag)

A BME-n végzett villamosmérnökként, később menedzser szakmérnök diplomát, majd 2021-ben az NKE-n PhD fokozatot szerzett.

Közel 17 éve foglalkozik sugárvédelemmel, elsődlegesen az ionizáló sugárzások mérésével. Sugárvédelmi szakértő. Szakmai pályafutását 2003-ban a GAMMA Zrt.-nél kezdte meg fejlesztőmérnökként, jelenleg fejlesztési igazgatói munkakörben dolgozik. 2016-ban és 2020-ban elnyerte a SOMOS Alapítvány által meghirdetett Sugárvédelmi Nívódíjat. Az IRPA22 kongresszus elnöke. Munkásságának köszönhetően több, a sugárvédelem területén is használt berendezés és rendszer születhetett meg.

2008-tól tagja a Szakcsoportnak, 2015 óta vezetőségi tag.

9. C. Szabó István (tag)

C. Szabó István biofizikusként 1980-ban lett a Paksi Atomerőmű dolgozója, mindvégig sugárvédelemmel foglalkozott. Ennek során munkatársként megismerte az erőmű sugárvédelmi tevékenységét.

1986-ban Sugárvédelmi Szolgálatvezetői hatósági jogosító vizsgát tett. 1987-től tíz éven keresztül a Sugárvédelmi Osztály Dozimetriai Üzemének vezetője volt, és egyben vezető helyettese. Később sok fontos feladattal bízták meg, ezek közül kiemelkedik a Végleges Biztonsági Jelentés sugárvédelmi fejezetének koordinálása. Ebben az évben ment nyugdíjba.

A Sugárvédelmi Szakcsoportnak 1994 óta tagja, 2011-től vezetőségi tagja, a Hírsugár felelős szerkesztője.

10. Szűcs László (tag)

Szűcs László 1984-ben végzett fizikusként. Azóta az OMH (jelenleg BFKH), metrológiai munkatársa.

1999-től képviseli Magyarországot az ICRM-ben és a BIPM Ionizáló Sugárzások radioaktivitás mérésekkel foglalkozó tanácsadó bizottságában, 2011-től az EURAMET Ionizáló Sugárzások technikai bizottságában. 2017-től a BFKH Sugárfizikai és Kémiai Mérések Osztályának vezetője.

1986-tól tagja a Szakcsoportnak, az éves továbbképzéseken számos előadást tartott a sugárvédelem és a metrológia témaköreiben. Tagja az IRPA 2022 kongresszus helyi szervező bizottságának. 2019-ben megkapta a Sugárvédelmi Emlékérmet és beválasztották a szakcsoport vezetőségébe.

11. Taba Gabriella (tag)

Okleveles vegyészmérnök, 2004 óta foglalkozik sugárvédelemmel. A VITUKI-ban laborvezetőként a lágybéta-sugárzók vizsgálatával foglalkozott. 2012-ben az Izotóp Intézet Kft.-nél dolgozott, mint mérnök és dozimetrikus.

A Semmelweis Egyetem Sugárvédelmi szolgálatát 2014-től vezeti. Feladatai voltak az országban első, hitelesített szem TLD-rendszer beüzemelése, és az első, Y-90-nel végzett máj-radioembolizációs terápia sugárvédelmi tervezése. Szakterületei a belső sugárterhelés vizsgálatok LSC technikája, környezeti minták elemzése és a TLD mérés technika. A SE teljes sugárvédelmi tervezését és engedélyeztetését végzi. Tagja az IRPA 2022 kongresszus szervező bizottságának.

A Szakcsoport vezetőségének 2015 óta tagja.

Az IRPA 15. Kongresszusával egy időben tartották az IRPA 15. Közgyűlését.

IRPA 15. KÖZGYŰLÉS **(online, 2021. január 14.)**

Összeállította: Petrányi János és Pázmándi Tamás

Az IRPA 15. Közgyűlésre 2021. január 14-én, csütörtökön a virtuális térben került sor. A hazai sugárvédelmet Pesznyák Csilla, Pázmándi Tamás és Petrányi János képviselte. Az IRPA szabályai alapján szakcsoportunknak 3 szavazata volt a közgyűlésen.

1. Üdvözlés (Roger Coates IRPA elnök)

Roger Coates elnök az ülést 8:33-kor (UTC/GMT) nyitotta meg. A kezdés ideje különösen érdekes volt, mivel az időeltolódás miatt a résztvevők jelentős része éjszaka az ágyából (pizsamában) követhette az eseményeket. Az elnök üdvözlőbeszédet mondott a sugárvédelmi szakcsoportok küldöttjeinek. Sajnálatait fejezte ki, hogy nem volt lehetőség személyes találkozásra Koreában. Majd kifejtette, hogy az IRPA alapszabálya és a szabályzat egyáltalán nem rendelkezett ilyen típusú eseményekről, így nehézkes volt megoldani, de végül a józanész és a gyakorlatiasság elvei mentén létrejött ez az online esemény.

2. A napirendi pontok ismertetése (Bernard Le Guen IRPA ügyvezető)

A közgyűlés menetrendjét egyhangúlag elfogadták a jelenlévők.

3. A közgyűlés tagjai, határozatképessége és a szavazatszámológok kinevezése (Bernard Le Guen)

Harmincöt szakcsoport volt jelen a közgyűlésen. A határozatképesség elbírálásakor a szükséges 125 főhöz képest 158-an voltak jelen.

A kinevezett független szavazatszámológok Brett Burk és Katia Gandwerg voltak.

Az IRPA történetében először elektronikusan szavaztak a küldöttek. Az elektronikus szavazási rendszer használatát Brett Burk biztosította, és sikeresen tesztelték.

4. A vezetőségi tagok kinevezése 2021–2024 közötti időszakra (Roger Coates)

Elnök	Bernard Le Guen	(SFRP, Franciaország)
Alelnök	Christopher Clement	(CRPA, Kanada)
Vezető tisztségviselő	Ana María Bomben	(SAR, Argentína)
Kincstárnok	Sigurdur Magnusson	(NSFS, Izland)
Kiadványokért felelős igazgató	Andrew Karam	(HPS, USA)

5. A 2024-es IRPA16 Világkongresszus házigazdája (Roger Coates)

A közgyűlés többséggel megerősítette az amerikai szakcsoport javaslatát az IRPA16 Világkongresszus megrendezésére 2024 júliusában, a floridai Orlandóban. Kevin Nelsont az amerikai szakcsoport kinevezte az IRPA kongresszusi ügyekért felelős alelnökévé.

6. IRPA-Végrehajtó Tanács (EC) tagjainak megválasztása 2021–2024 közötti időszakra (Roger Coates)

Tíz jelölt volt három elérhető pozícióra a végrehajtó tanácsban.

A megválasztott jelöltek:

Claire-Louise Chapple (SRP, Egyesült Királyság)

Joseph K. Amoako (GARP, Ghána)

Cameron Jeffries (ARPS, Ausztrália)

7. Az elnök jelentése a 2016–2020 közötti időszakról (Roger Coates)

Roger Coates elnök röviden összefoglalta a 2016–2020 közötti időszakra szóló jelentését. Ezt Sylvain Andresz, az IRPA Young Generation Network (IRPA YGN) elnökének előadása követte az IRPA YGN 2018–2020 között elért eredményeiről és a fontosabb fejleményekről.

8. A kincstárnok jelentése a 2016–2020 időszakról (Sigurdur Magnusson)

A kincstárnok, Sigurdur Magnusson ismertette a 2016–2020 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi áttekintő jelentést.

9. A 2021–2024 közötti időszak költségvetésének elfogadása (Sigurdur Magnusson)

Sigurdur Magnusson kincstárnok ismertette a 2021–2024 közötti költségvetést, amely felkerült az IRPA weboldalára, és nem érkezett hozzászólás. A javasolt IRPA15 - IRPA16 költségvetést többséggel elfogadták.

10. A 2028-as IRPA17 Világkongresszus házigazdája (Bernard Le Guen)

A 2028-as IRPA17 Világkongresszus jelöltjei az alábbiak voltak:

- Ausztrál Sugárvédelmi Szakcsoport (ARPS) Auckland, Új-Zéland,
- Spanyol Sugárvédelmi Szakcsoport (SEPR) Valencia, Spanyolország.

Végül a spanyol jelölt nyerte el a 2028-as IRPA17 megrendezését, amelyet Ricardo Torres, a SEPR elnöke mutatott be.

11. Változások az IRPA alapszabályban (Roger Coates és Bernard Le Guen)

Roger Coates elnök ismertette az IRPA alapszabály frissítését. A változtatási javaslatokat az IRPA weboldalán feltűntették, és a küldöttek véleményezhették őket. Az IRPA alapszabályának módosításait többséggel elfogadták. A változás lényegi része, hogy lehessen táveléréssel is szavazni.

12. A sugárvédelmi szakcsoportok felmérésének eredményeinek bemutatása (Bernard Le Guen)

Bernard Le Guen ügyvezető igazgató bemutatta a sugárvédelmi szakcsoportok felmérésének eredményeit, amelyeket felhasználnak majd az IRPA tevékenységének javítására a következő ciklusban.

13. A sugárvédelmi szakcsoportok fórumán felmerült kérdések (Bernard Le Guen)

Hozzászólásokat a spanyol (SEPR) az egyesült királysági (SRP) és a német–svájci (FS) szakcsoport tett eddig. A hozzászólások az IRPA weboldalán érhetők el.

Bernard Le Guen felsorolta az IRPA jövőbeli prioritásait, és javasolta, hogy a sugárvédelmi szakcsoportok fóruma továbbra is nyitott legyen, és arra ösztönözött mindenkit, hogy ehhez járuljanak hozzá.

14. Berekesztés (Roger Coates)

Roger Coates elnök köszönetet mondott a távozó végrehajtó tanács tagjainak és gratulált az új tagoknak. Ezután átadta az elnöki medált Bernard Le Guennek, aki 2021. február 27-én vette át az IRPA elnöki tisztségét az IRPA15 záróünnepségén.

Az informatikai rendszer a teljes közgyűlés alatt nagyon jól működött, nem volt semmi gond a szavazással sem. Az egyes tagszervezetek küldöttjei a közgyűlés során egy kérdezőablak segítségével kommunikálhattak, amelyet Eduardo Gallego alelnök kezelte. Az összes technikai kérdést Brett Burk kezelte, aki a virtuális találkozó technikai feltételeit is biztosította.

Az ülés nagyon jól elő volt készítve, a szavazáshoz kapcsolódó eljárásrend is tökéletes volt.

SUGÁRVÉDELMI OKTATÁS

Kadenczkiné Havas Sonja levele

Tisztelt Olvasó!

Elnézést a megszólításért, de nem tudom, hogy valahol, valaha valaki el fogja-e olvasni, amit most írok.

A témám a Sugárvédelem, illetve az ehhez kapcsolódó jogszabály és a megjegyzéseim, javaslataim.

A 487/2015. (XII. 30.) Korm. rendelet megjelenése után az éves Sugárvédelmi Továbbképzésen egy előadásban már megpróbáltam elmondani a Sugárvédelmi Oktatással kapcsolatos megjegyzéseimet, de a levezető Elnök Úr leállított, mondván késő van (az előttem szóló fél órával túllépte az idejét) és úgyis csak az OAH-t akarom támadni.

Nem akartam, most sem akarom!

Tudom, hogy a jogszabályok előírnak és azokat a végrehajtóknak be kell tartani, tartatni. De azt is tudom, hogy ha valamit nagyon akarunk, ha nehezen is, lehet változást elérni.

1986-tól 30 évig dolgoztam a sugárvédelemben, mint hatóság, és 16 éve, mint nyugdíjas szakértő, oktató. Így vannak tapasztalataim a mindennapi teendőkről a jogszabályok alkalmazásáról és nagyon sok a sugárvédelmi oktatásról.

Először a jogszabályról, az engedélyezési eljárásról ejtenék pár szót.

Akik megfogalmazták a jogszabályt, gondolom a lehető legnagyobb biztonságra, az érthetőségre, az egységes eljárásrendre törekedtek, de valószínűleg nem volt elég tapasztalatuk a kevésbé nagy horderejű alkalmazások, feltételek körében. A jogászok pedig mindent áttettek a jogi nyelvezetre, ez sem sokat segített a mindennapokon.

Csak pár dolgot említenék:

1988-tól volt kötelező a Sugárvédelmi képzettség megszerzése a munkahely és a munkavállalók besorolásától függő színvonalon.

Ez most is így van, de a megfogalmazásba néhol hiba csúszhatott, így most az a helyzet áll elő, hogy: Ahol 2-nél több fő dolgozik bármely I. és II. kategóriába sorolt munkahelyen, a sugárvédelmi megbízottnak és helyettesének átfogó sugárvédelmi képzettséget kell szerezni.

Igen, de: Ebbe a kategóriába tartozik az ipari radiográfia, a kis létszámú vállalkozások, ahol a sugárvédelmi megbízott és helyettese is legtöbbször középfokú végzettségűek, így előzetes tanulmányaik nem alapozzák meg egy

Átfogó szintű tanfolyam anyagának megértését, mélységének az értelmezését. Valójában nincs is szükségük ilyen szintű tudásra, a tanfolyamokon elhangzó széleskörű ismeretekre, valójában egy Bővített Sugárvédelmi Tanfolyam – ha azt tényleg a lényegre koncentrálnak tartják meg – elegendő lenne számukra.

Ugyanez a probléma az egészségügyben is fennáll, amikor egy több részből álló kórházat nézünk, ahol a sugárvédelmi szolgálat vezetője –általában egy fizikus, vagy orvos- átfogó képzettséggel rendelkezik, de az egyes röntgen részlegeken sokszor egy asszisztens a helyi sugárvédelmi megbízott, a fent leírtak rájuk is vonatkoznak.

Az engedélyezési eljárásban elvártakhoz is lenne hozzátenni valóm, de tudom, hogy az ügyintézők a rendeletben előírtakat követik, de azt azért meg szeretném jegyezni, hogy a kevesebb néha több. Gondolok itt az MSSZ-ben elvártakra, amikor egy fogászati röntgen elfogadható MSSZ-e 22–25 oldal, akkor ne is reméljük, hogy a dolgozók ezt elolvassák, megértik.

Ha az MSSZ-ben ténylegesen csak az lenne benne, amit a dolgozónak a saját és a betegek, a környezet védelmében tudnia, tennie kellene, akkor azt az 1–2 oldalt könnyebben megértenék és tudatosan betartanák.

És akkor visszatérek az el nem mondott előadásra:

A Sugárvédelmi Rendelet pontosan megfogalmazza a sugárvédelmi tanfolyamokon oktató témaköröket, azok óraszámát. Az alapismereteket kiegészítik a hallgatók szakterületére vonatkozó előírások, tudnivalók. Ez teljesen rendben van.

A tematikákat összeállítók biztosan jót akartak, magasabb szintű, mindenre kiterjedő ismereteket adni, ugyanakkor elvárva a megfelelő szintű oktatást és a hallgatók tényleges tudását is.

Így kerülhettek a tematikákba a nukleáris katasztrófa elhárításával kapcsolatos tudnivalók, a mérések gyakorlati bemutatása, gyakorlása is.

A nukleáris katasztrófa elhárításában az egyszerű felhasználóknak semmi szerepe nincs, a téma távol áll tőlük, nem értik, nem tudják.

Sugárvédelmi méréseket pl. az egészségügyben a röntgent használóknak nem kell végezni, miért kell nekik a méréseket gyakorolni, ráadásul egyéb sugárzás fajtákra is.

Egy sugárvédelmi tanfolyamot tartó intézmény, cég nem rendelkezik mérőműszerekkel és főleg nem sugárforrásokkal, így gyakorlatban nem tud semmit bemutatni, gyakoroltatni. Lehet bemutatni képen, videón műszereket, méréseket, de minek?

Természetesen, ahol mérni kell a hallgatóknak, ott erről beszélni kell, az általuk használt mérőműszerek használatát el lehet mondani, de másoknak nem.

Ha ezt a két említett témát kihagynánk, máris 6 órával rövidebb lenne egy tanfolyam.

És pont ehhez kapcsolódik: a tanfolyamra kötelezettek, főleg az egészségügyben mindig arra hivatkoznak, hogy ők nem tudják 3–4 napig otthagyni a munkát, mert a betegeket el kell látni. Hivatkoznak sajnos arra is, hogy máshol egy nap alatt megvan a tanfolyam és a vizsga is, de tudjuk, hogy ez szabálytalan.

A koronavírus járvány engem is rákényszerített, hogy a tanfolyamokat távoktatással tartsam meg. Ezt az OAH a járvány idejére elfogadta/elfogadja, de érdemes lenne egyéb esetekben is lehetővé tenni, mert így az előadások meghallgatását szabad idejünkben megtehetik. A vizsga lebonyolítása is sikeresen megy audio-video kapcsolatban, tehát nem kell több napra elutazni sem.

Ennyi volt, talán sok, talán kevés.

Köszönöm annak, aki elolvasta, nagyon köszönöm annak, aki el is gondolkodott rajta és sokan hálásak lennének azért, ha valamit sikerülne változtatni.